

Vlagtwedde, Veelerweg 23, gemeente Vlagtwedde

Een Archeologisch Bureauonderzoek

Administratieve gegevens

provincie: Groningen
gemeente: Vlagtwedde
plaats: Vlagtwedde
toponiem: Veelerweg 23
bevoegd gezag: gemeente Vlagtwedde
opdrachtgever: [REDACTED]
centrumcoördinaat: 268.504/563.635
kaartblad: 13A
CIS-code: 36880
onderzoeksnummer:
beheer documentatie Libau, Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, gemeente Vlagtwedde en E-depot
uitvoerder: Libau
auteur M. de Jong MA
autorisatie drs. J. Molema
telefoon: 050-3126545
fax: 050-3123362
e-mail: info@libau.nl

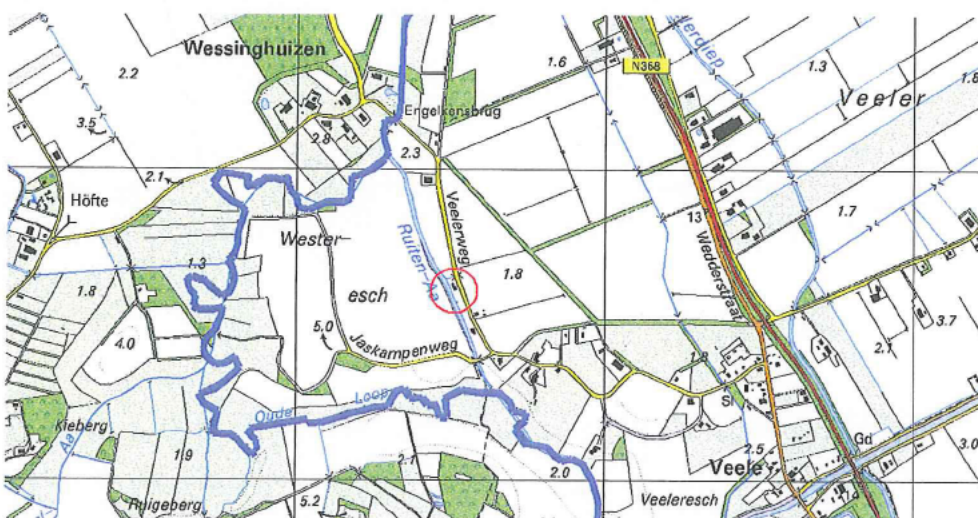
Plangebied Veelerweg 23 te Vlagtwedde

Een Archeologisch Bureauonderzoek

Planvoornemen

In opdracht van [REDACTED] is een archeologisch bureauonderzoek uitgevoerd voor de locatie Veelerweg 23 te Vlagtwedde in de gemeente Vlagtwedde (zie figuur 1).

De aanleiding voor dit onderzoek is de uitbreiding van de huidige woning met een grote aanbouw. De aanbouw wordt onderkeldert met een diepte van circa 2,5 m. Een deel van de bestaande bebouwing zal worden gesloopt. Het perceel waar de ingrepen gaan plaatsvinden wordt in dit bureauonderzoek verder aangeduid als plangebied.

Figuur 1: Plangebied Veelerweg 23 te Vlagtwedde: het plangebied is roodomrand.
(Topografische Atlas Groningen)

Informatie

Het plangebied ligt op de oostelijke oever van de Ruiten Aa ten noordwesten van Veele. Het dekzandgebied van Westerwolde is in de prehistorie en middeleeuwen intensief bewoond geweest.

Volgens de fysisch geografische kaart (zie bijlage: Fysisch geografische kaart) ligt het plangebied op de overgang tussen een vlakke dekzandvlakte (code Nv2) en een dekzandvlakte met kleinschalig reliëf (code Nv1). De bodemkaart (zie bijlage: Kaart archeologie) toont in het plangebied veldpodzolgronden met lemig fijn zand (code Hn23). Podzolbodems duiden op een goede ontwatering en waren daardoor zeer geschikt voor bewoning. Beide kaarten geven geen beekdalafzettingen aan langs de Ruiten Aa. Dit deel van de Ruiten Aa (ten oosten van de Westeresch) is een oude, gegraven aanpassing van de rivier. Ook enkele toponiemen duiden hierop zoals de Oude Loop ten westen van de Ruiten Aa (ten zuiden en westen van de Westeresch) en de (verdwenen) naam Graaf Aa als oude benaming voor de Ruiten Aa van Vlagtwedde tot Wessinghuizen (zie Mennens-Van Zeist et al., 2008).

Het plangebied is niet op de Archeologische Monumenten Kaart (AMK) geregistreerd als archeologisch terrein, noch zijn van het terrein archeologische vondsten bekend (geen registraties van vondsten in de archeologische database ARCHIS). In de omgeving van het plangebied liggen meerdere AMK-terreinen (zie bijlage: Kaart archeologie). Op de Westeresch aan de overzijde van de Ruiten Aa zijn resten van een vroeg-middeleeuws grafveldje aangetroffen (AMK-terrein 7392). Ten zuidoosten van het plangebied bevindt zich de laat-middeleeuwse kern van Veele (AMK-terrein 15313). De overige AMK-terreinen betreffen resten uit neolithicum, bronstijd en middeleeuwen. De waarnemingen in de omgeving van het plangebied dateren uit neolithicum, bronstijd, ijzertijd en middeleeuwen.

Op de kadastrale minuut uit het begin van de 19^e eeuw (zie bijlage: Minuutplan Vlagtwedde, sectie A, blad 2) is de exacte locatie van het plangebied lastig te bepalen. Het bevindt zich op de grens van een huis met tuin en het

Veeler veld, benoemd als zandheide en in gemeenschappelijk eigendom van de Markegenoten van Veele (watwaswaar.nl). De Huguenin-kaart uit 1819-1829 geeft een vergelijkbaar beeld (Versfelt & Schroor, 2005). Op de topografische kaart van 1853 (Wolters-Noordhoff Atlasproducties, 1990) is de nabije omgeving verder verkaveld. In het begin van de 20^e eeuw (zie bijlage: Projectie van de huidige situatie op de Bonnekaart) is te zien dat aan de zuidkant van het plangebied een woning aanwezig is, waarschijnlijk is dit dezelfde woning als aangegeven op het minuutplan. De locatie waar de ingrepen zullen plaatsvinden is dan nog onbebouwd.

Overweging en advies

In het plangebied komen podzolgronden voor. Hier bestaat kans op het aantreffen van archeologische resten uit de prehistorie, met name de steentijd. Ook in latere perioden hebben in de nabije omgeving activiteiten plaatsgevonden. In verband met de recente erfsituatie ter plaatse van en rondom de huidige woning is de kans op gave archeologische resten gering. Voor de geplande uitbreiding is verder archeologisch onderzoek niet noodzakelijk. Mochten tijdens de werkzaamheden onverhoopt toch archeologische resten worden aangetroffen dan geldt een meldingsplicht*.

Bijlagen:

- Uitsnede fysisch geografische kaart;
- Kaart archeologie;
- Minuutplan Vlagtwedde, sectie A, blad 2: detail;
- Projectie van de huidige situatie op de Bonnekaart.

* vondstmeldingen dienen zo spoedig mogelijk te worden gedaan bij de minister (Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed)

Appendix 1

Geraadpleegde bronnen en kaarten

Actueel Hoogtebestand Nederland (www.ahn.nl)

Archeologische Monumentenkaart

Brood, P., A.H. Huussen & J. van der Kooi, 1999. *Nieuwe Groninger Encyclopedie*. REGIO-Projekt Uitgevers.

Grote Historische topografische Atlas Groningen ± 1900 – 1930, schaal 1: 25000. Uitgeverij Nieuwland, 2006. Tilburg.

Grote Historische Atlas van Nederland, 1: 50000. Deel 2: Noord-Nederland 1851 – 1855. Wolters-Noordhoff Atlasproducties, 1990. Groningen.

Luchtfoto's Google Earth.

Mennens-Van Zeist, A., J. Molema & M. Rooke, 2008. *EHS Westerwolde: archeologie, cultuurhistorie en landschap. Onderzoek naar cultuurhistorische, archeologische en landschappelijke waarden in de beek- en rivierdalen in Westerwolde ten behoeve van de aanleg van de ecologische hoofdstructuur*. Onderzoek Libau, Groningen.

Minuutplans uit het begin van de negentiende eeuw (www.watwaswaar.nl)

Schroor, M & J. Meijering, 2007. *Golden Raand, Landschappen van Groningen*. In Boekvorm Uitgevers, Assen.

Snijders, F.L., 1985. *Fysische geografie in de provincie Groningen*. Milieu- en landschapsonderzoek Provinciaal Planologische Dienst. Groningen.

Stiboka, 1985. *Bodemkaart van Nederland, schaal 1: 50.000*. Stiboka, Wageningen (Toelichting gepubliceerd in 1986; kaartopname door A.E. Clingeborg et al.).

Versfelt, H.J. & M. Schroor, 2005. *De atlas van Huguenin; militair-topografische kaarten van Noord-Nederland, 1819-1829*. Historische inleiding en samenstelling door H.J. Versfelt en M. Schroor. Heveskes Uitgevers/Drentse Historische Vereniging, Groningen/Veendam.

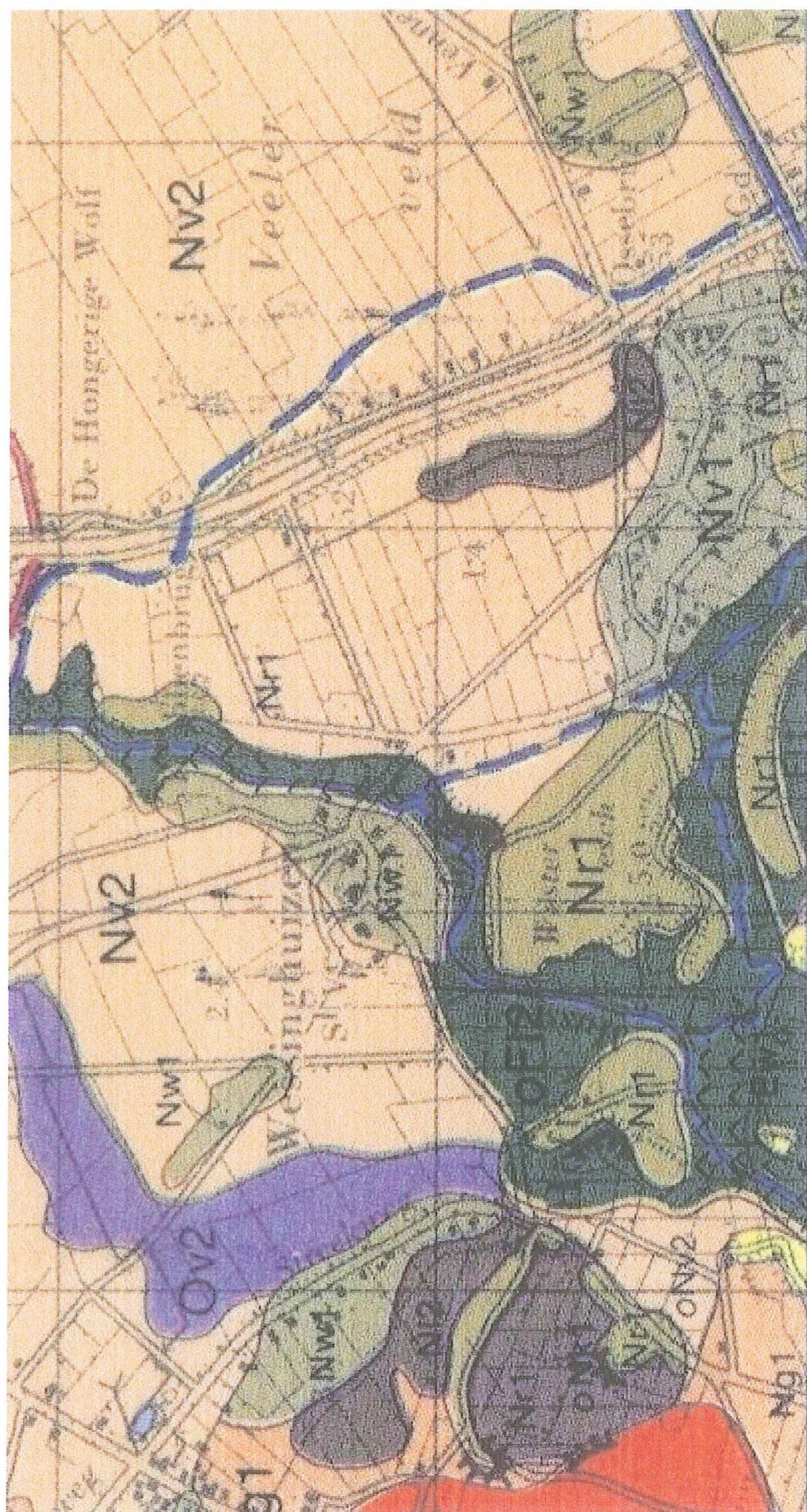
Appendix 2

Archeologische periodes

paleolithicum	tot 8800 v.Chr.
paleolithicum vroeg	tot 300000 C14
paleolithicum midden	300000 – 35000 C14
paleolithicum laat	35000 C14 - 8800 v.Chr.
paleolithicum laat A	35000 - 18000 C14
paleolithicum laat B	18000 C14 - 8800 v.Chr.
mesolithicum	8800 - 4900 v.Chr.
mesolithicum vroeg	8800 - 7100 v.Chr.
mesolithicum midden	7100 - 6450 v.Chr.
mesolithicum laat	6450 - 4900 v.Chr.
neolithicum	5300 - 2000 v.Chr.
neolithicum vroeg	5300 - 4200 v.Chr.
neolithicum vroeg A	5300 - 4900 v.Chr.
neolithicum vroeg B	4900 - 4200 v.Chr.
neolithicum midden	4200 - 2850 v.Chr.
neolithicum midden A	4200 - 3400 v.Chr.
neolithicum midden B	3400 - 2850 v.Chr.
neolithicum laat	2850 - 2000 v.Chr.
neolithicum laat A	2850 - 2450 v.Chr.
neolithicum laat B	2450 - 2000 v.Chr.
bronstijd	2000 - 800 v.Chr.
bronstijd vroeg	2000 - 1800 v.Chr.
bronstijd midden	1800 - 1100 v.Chr.
bronstijd midden A	1800 - 1500 v.Chr.
bronstijd midden B	1500 - 1100 v.Chr.
bronstijd laat	1100 - 800 v.Chr.
ijzertijd	800 - 12 v.Chr.
ijzertijd vroeg	800 - 500 v.Chr.
ijzertijd midden	500 - 250 v.Chr.
ijzertijd laat	250 - 12 v.Chr.
Romeinse tijd	12 v.Chr. - 450 n.Chr.
Romeinse tijd vroeg	12 v.Chr. - 70 n.Chr.
Romeinse tijd vroeg A	12 v.Chr. - 25 n.Chr.
Romeinse tijd vroeg B	25 - 70 n.Chr.
Romeinse tijd midden	70 - 270 n.Chr.
Romeinse tijd midden A	70 - 150 n.Chr.
Romeinse tijd midden B	150 - 270 n.Chr.
Romeinse tijd laat	270 - 450 n.Chr.
Romeinse tijd laat A	270 - 350 n.Chr.
Romeinse tijd laat B	350 - 450 n.Chr.
middeleeuwen	450 - 1500 n.Chr.
middeleeuwen vroeg	450 - 1050 n.Chr.
middeleeuwen vroeg A	450 - 525 n.Chr.
middeleeuwen vroeg B	525 - 725 n.Chr.
middeleeuwen vroeg C	725 - 900 n.Chr.
middeleeuwen vroeg D	900 - 1050 n.Chr.
middeleeuwen laat	1050 - 1500 n.Chr.
middeleeuwen laat A	1050 - 1250 n.Chr.
middeleeuwen laat B	1250 - 1500 n.Chr.
nieuwe tijd	1500 – heden
nieuwe tijd A	1500 - 1650 n.Chr.
nieuwe tijd B	1650 - 1850 n.Chr.
nieuwe tijd C	1850 – heden

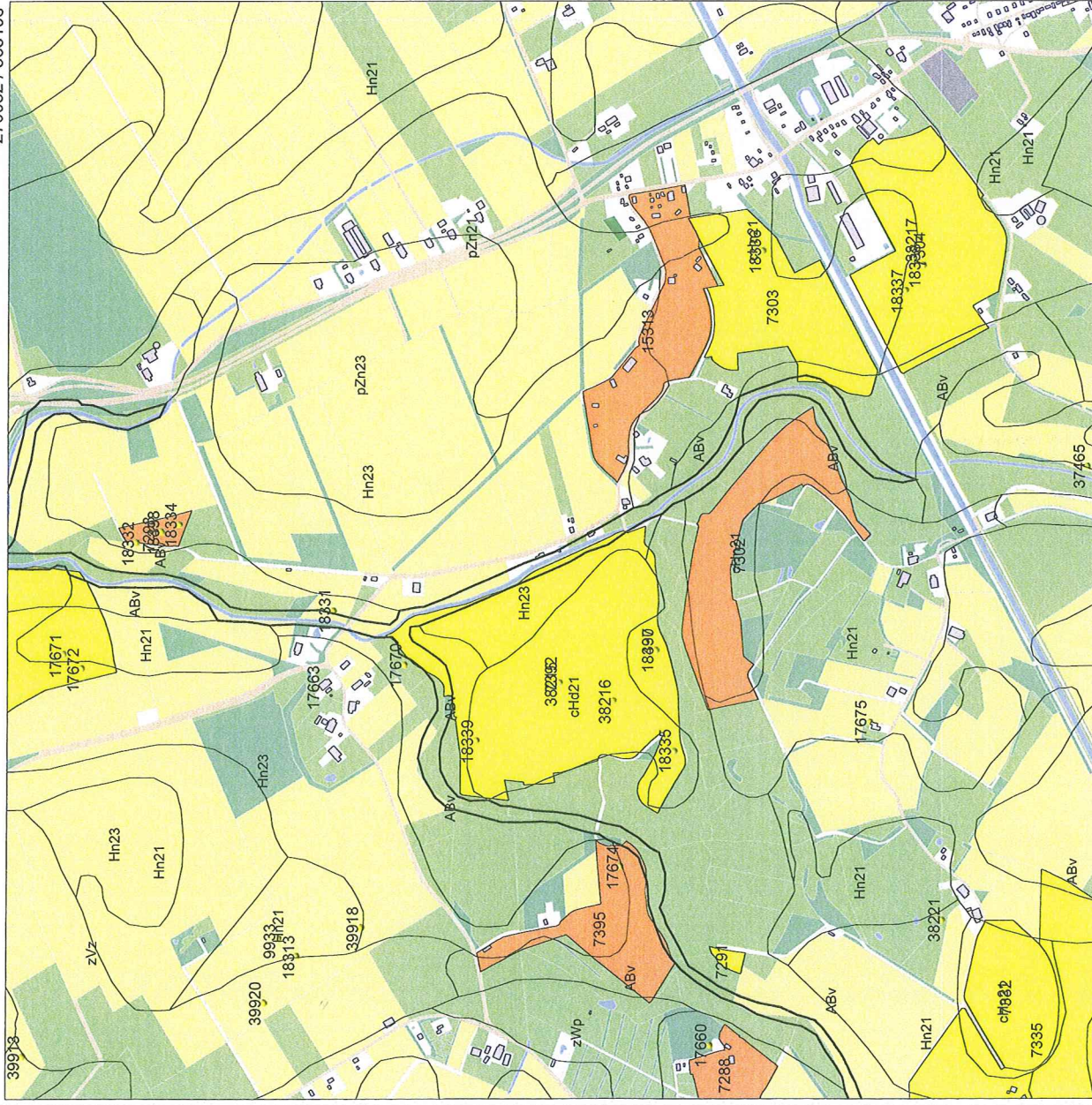
Uitsnede fysisch geografische kaart plangebied Veelerweg 23 en omgeving

Kaart archeologie plangebied Veelerweg 23 en omgeving

Combinatiekaart van AMK, bodemkaart en ARCHIS

270052 / 565106

267002 / 562055

03-09-2009

Legenda

- BODEM ((c)Alterra)
- HUIZEN
- WAARNEMINGEN
- MONUMENTEN
- archeologische waarde
- hoge archeologische waarde
- zeer hoge archeologische waarde
- zeer hoge arch waarde, beschermd
- TOP10 ((c)TDN)
- bebouwd gebied
- doorlopende wegen
- bos
- bouwtand
- weiland
- boomgaard/kwekerij
- heide
- zand
- begraafplaats
- water
- overig bodemgebruik

0 500 m

Archis2

Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Kadastrale minuut Vlagtwedde: detail plangebied Veelerweg 23.
De strook waarbinnen het plangebied ligt is in het rood aangegeven.

Projectie van de huidige topografie op de Bonnekaart: plangebied Veelerweg 23

